

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU HRVATSKE REPUBLIKANSKE STRANKE

Broj: 03-07-6-490/23
Sarajevo, 12.02.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske republikanske stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu utvrđeno je da je Hrvatska republikanska stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske republikanske stranke za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, politička stranka Hrvatska republikanska stranka se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	13.000,00	10,14
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	115,257.06	89,86
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	128.257,06	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,05	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	128.257,11	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, Hrvatska republikanska stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 216.312,03 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska republikanska stranka. Skraćeni naziv je HRS.

Hrvatska republikanska stranka je upisana u registar kod Općinskog suda u Mostaru, Rješenjem broj: R/4-14 od 16.05.2014. godine.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, Nikole Šubića Zrinskog 13.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Slaven Raguž, predsjednik.

Lice ovlašteno za finansijski izvještaj za 2022. godinu je Ana Andrić.

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu Hrvatska republikanska stranka je iskazala sljedeću organizacionu strukturu:

- Hrvatska republikanska stranka Mostar,
- Organizacini dio Hrvatske republikanske stranke Livno i
- Organizacini dio Hrvatske republikanske stranke Grude.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske republikanske stranke za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske republikanske stranke obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu finansijskih izvještaja Hrvatske republikanske stranke u periodu od 2015. do 2020. godine i reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu, odnosno reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, izdat je Izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci: da finansijska sredstva stranke troši u skladu sa programom utroška sredstava, da vodi poslovne knjige i vrši popis imovine i obaveza u skladu sa računovodstvenim propisima i svojim internim aktima, da uspostavi pravilne i potpune evidencije o svojim rashodima i obavezama, kao pretpostavku za pravilno finansijsko izvještavanje, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da sadržaj potvrde o primljenim priložima uskladi sa odredbama člana 6. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da uspostavi interne kontrole u skladu sa svojim internim aktima i da poštuje i druge propise, prevashodno poreske.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Hrvatska republikanska stranka nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska republikanska stranka je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Politička stranka je dio sredstava utrošila mimo programa utroška sredstava, dok za dio sredstva nije utvrđeno da su utrošena za ostvarivanje stranačkih ciljeva.

Hrvatska republikanska stranka je svojim programom utroška sredstava za 2022. godinu, koji je donijela 30.03.2022. godine, planirala troškove u iznosu od 100.060,00 KM.

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

U godišnjem finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama za 2022. godinu stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 216.312,03 KM, koji uključuju trošak amortizacije u iznosu od 450,64 KM.

- (1) Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova, utvrđeno je da je Hrvatska republikanska stranka mimo programa utroška sredstava ostvarila troškove u iznosu od 113.694,89 KM.

Politička stranka je planirane troškove prekoračila za iznos od 57.976,16 KM, dok troškove koje je ostvarila u iznosu od 55.718,73 KM, nije planirala.

- Troškove izborne kampanje, koje je planirala u iznosu od 50.000,00 KM, stranka je ostvarila u iznosu od 88.446,30 KM.
- Bruto plaće zaposlenih stranka je planirala u iznosu od 30.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 38.894,55 KM.
- Troškovi reprezentacije ostvareni su u iznosu od 7.397,72 KM, iako su isti planirani u iznosu od 2.000,00 KM.
- Stranka je u finansijskom izvještaju prijavila ostvarene troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 17.900,00 KM, ali je revizijom utvrđeno da su navedeni troškovi u 2022. godini iznosili 14.050,00 KM. S obzirom da je stranka troškove zakupnine poslovnih prostora planirala u iznosu od 10.200,00 KM, prekoračila ih je za iznos od 3.850,00 KM.
- Politička stranka je prekoračila i druge planirane troškove i to: troškove kancelarijskog materijala za iznos od 658,03 KM, troškove električne energije za iznos od 583,44 KM, troškove telefona za iznos od 146,12 KM.
- Među troškovima, koje politička stranka uopšte nije planirala su: humanitarni rashodi u iznosu od 24.673,03 KM, naknade za topli obrok, prevoz i regres zaposlenika u iznosu od 9.047,11 KM, troškovi taksi u iznosu od 7.000,00 KM, troškovi goriva i maziva u iznosu od 5.521,57 KM, troškovi usluga u iznosu od 4.104,71 KM, dnevnice i putni troškovi u iznosu od 2.026,97 KM, troškovi platnog prometa u iznosu od 1.785,59 KM, troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.500,00 KM i troškovi vode u iznosu od 59,75 KM.

- (2) Pregledom finansijskog izvještaja, u okviru humanitarnih rashoda koje Hrvatska republikanska stranka uopšte nije planirala, utvrđene su isplate sredstava Udruzi Hrvatska zvona Široki Brijeg u iznosu od 12.500,00 KM.

S obzirom da politička stranka svojim programom utroška sredstava nije predviđjela navedeni rashod, ne može se tvrditi da su sredstva u iznosu od 12.500,00 KM utrošena za ostvarivanje ciljeva političke stranke, kako je propisano u članu 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da Hrvatska republikanska stranka nije uspostavila evidenciju u poslovnim knjigama i nije prijavila u finansijskom izvještaju nenovčane donacije u iznosu od 993,00 KM, koje je ostvarila tokom izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine oglašavanjem na društvenim mrežama.

Stranka nije prijavila donaciju koju je ostvarila od Luke Mandića u iznosu od 598,00 KM i donaciju Tome Bandića u iznosu od 395,00 KM. Navedena lica su na Facebook platformi sponzorirala 15 oglasa.

Neprijavlivanjem nenovčanih donacija politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Hrvatska republikanska stranka je prekršila odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka je primila novčanu donaciju pravnog lica Čosićpromex d.o.o. Usora, u iznosu od 3.000,00 KM.

Revizijom je utvrđeno da je pravno lice Čosićpromex d.o.o. Usora 2022. godine imalo sklopljen ugovor o javnim nabavkama sa Općinom Usora u vrijednosti od 223.270,98 KM² i ugovor sa Opštinom Petrovo u vrijednosti od 40.305,95 KM³.

U skladu sa odredbama iz člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, privatna preduzeća koja su s organima izvršne vlasti na svim nivoima u BiH sklopila ugovor o javnoj nabavci usluga, ugovor o javnoj nabavci roba ili ugovor o javnoj nabavci radova u skladu s propisima o javnim nabavkama u BiH, ne mogu finansijski pomagati političke stranke ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM.

d) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom finansijskog izvještaja, poslovnih knjiga i finansijske dokumentacije utvrđeno je da Hrvatska republikanska stranka nije uspostavila potpune i adekvatne evidencije o dijelu prihoda, rashoda i obaveza i finansijski izvještaj nije popunila na način kako je Centralna izborna komisija BiH propisala Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Politička stranka nije uspostavila potpune i blagovremene evidencije ni o troškovima izborne kampanje čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

(1) Godišnji finansijski izvještaj Hrvatska republikanska stranka nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika.

1. U finansijskom izvještaju politička stranka nije prijavila organizacionu strukturu u skladu sa odredbama člana 10. Pravilnika.

- U okviru organizacione strukture politička stranka je navela sjedište i dva niža organizaciona dijela, u Livnu i Grudama. Umjesto naziva organizacionih dijelova politička stranka je navela općinu i grad, pa nije moguće utvrditi njene stvarne nivoe organizovanja.
- Uvidom u podatke o finansiranju Hrvatske republikanske stranke iz budžeta, utvrđeno je da je stranka finansirana od strane osam nivoa vlasti, odnosno tri kantona, dva grada i tri općine, što potvrđuje činjenicu da stranka nije prijavila sve organizacione dijelove.
- Politička stranka je imala zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora u Gornjem Vakufu-Uskoplju, Kiseljaku i Vitezu, što takođe potvrđuje činjenicu da je u navedenim općinama imala organizacione dijelove, a nije ih prijavila u svom finansijskom izvještaju.

2. Politička stranka u obrascima 3-b (prilozi pravnih lica) nije navela sjedišta pravnih lica, čime je prekršila odredbe člana 15. Pravilnika. U skladu sa važećim propisima sjedište je sastavni dio naziva svakog pravnog lica.

3. Hrvatska republikanska stranka je na obrascu 1. *Opći podaci o političkoj stranci* navela da nema zaposlenih u političkoj stranci.

Uvidom u poslovne knjige i izvode sa transakcijskog računa, utvrđene su isplate plaća uposlenicima i to: u periodu od januara do marta za jednog uposlenika, u periodu od aprila do juna za 2 uposlenika i u periodu od jula do decembra za četiri uposlenika.

² Utvrđeno na osnovu akta Općine Usora, broj: 02-11-476/24 od 26.08.2024. godine

³ Utvrđeno na osnovu akta Opštine Petrovo, broj: 03-30-1-19/24 od 29.07.2024. godine

(2) Hrvatska republikanska stranka, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, nije uspostavila potpune i pravilne evidencije o dijelu prihoda i troškova.

Usljed nepotpunih evidencija o organizacionoj strukturi, nenovčanim donacijama i troškovima, politička stranka nije podnijela finansijski izvještaj u skladu sa odredbama iz člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama Pravilnika.

1. Stranka nije prijavila dio prihoda, dok je dio prihoda pogrešno klasifikovala.

- Stranka nije uspostavila evidenciju, niti je u finansijskom izvještaju prijavila nenovčane donacije u iznosu od 993,00 KM, kao što je navedeno u nalazu pod b).
- Prihod iz budžeta Grada Livna, u finansijskom izvještaju je prijavljen kao prihod iz budžeta Općine Čapljina.

2. Stranka nije uspostavila evidenciju o troškovima po organizacionim dijelovima i sve rashode je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala na nivou političke stranke, kao rashode organizacionog dijela u Mostaru.

3. Evidencije o troškovima u poslovnim knjigama su neadekvatne, odnosno nepotpune, što je rezultiralo time da politička stranka dio troškova za 2022. godinu nije evidentirala, dok je unaprijed plaćene zakupnine poslovnih prostora za 2023. godinu, u iznosu od 3.850,00 KM, evidentirala kao troškove 2022. godine.

- Zakupninu poslovnog prostora u Gornjem Vakufu-Uskoplju, koju je stranka platila 2022. godine u iznosu od 1.800,00 KM, a odnosi se na period od šest mjeseci 2023. godine, u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju je prikazala kao trošak 2022. godine.
- Kao trošak 2022. godine iskazana je unaprijed plaćena zakupnina za 2023. godinu u: Vitezu u iznosu od 1.250,00 KM, Grudama u iznosu od 600,00 KM i Kiseljaku u iznosu od 200,00 KM.

4. Politička stranka nije uspostavila potpune i blagovremene evidencije o troškovima izborne kampanje, odnosno u poslovnim knjigama nije evidentirala dio ovih troškova, niti ih je prijavila u finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odredbe člana 12. stav (3) Zakon o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 23. Pravilnika.

- Stranka je u postizbornom finansijskom izvještaju prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 53.786,99 KM, dok je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu iste troškove prijavila u iznosu od 88.446,30 KM.
- Hrvatska republikanska stranka je u poslovnim knjigama evidentirala samo troškove izborne kampanje koje je platila dobavljačima. Na dan isplate sredstava dobavljačima, isplate su evidentirane kao preplate, dok su obaveze prema dobavljačima, iako su nastale u periodu od jula do oktobra, evidentirane sa datumom 31.12.2022. godine. Stranka je troškove izborne kampanje, evidentirala na dan 31.12.2022. godine u zbirnom iznosu od 62.205,92 KM, iako su isti nastali u periodu od jula do oktobra.
Ovakav način evidentiranja troškova i obaveza prema dobavljačima nije u skladu sa računovodstvenim propisima, te nije moguće utvrditi da li je politička stranka ostvarila i druge troškove, koje nije evidentirala u poslovnim knjigama i prijavila u finansijskom izvještaju.
- U finansijskom izvještaju stranka nije prijavila troškove oglašavanja putem društvene mreže Facebook u iznosu od 993,00 KM, kao što je navedeno u nalazu pod b).

- Stranka u poslovnim knjigama za 2022. godinu nije evidentirala troškove izborne kampanje u iznosu od 80.000,00 HRK, što preračunato u domaću valutu iznosi 20.766,70 KM, niti ih je prijavila u finansijskom izvještaju.

Pravno lice iz Republike Hrvatske, Mijić Media Consulting d.o.o. Zadar, je Hrvatskoj republikanskoj stranci pružilo usluge izrade oglasa na digitalnim mrežama i video materijala, trening javnog nastupa, Copywriting za web i društvene mreže i savjetovanje u izradi političke i komunikacijske strategije 2022-2023. godina. Navedene usluge pravno lice Mijić Media Consulting d.o.o. Zadar je političkoj stranci fakturisalo na računu broj: 20-22/1/1 od 12.09.2022. godine i računu broj: 33-22/1/1 od 23.12.2022. godine u iznosima po 40.000,00 HRK (po 5.308,91 EUR-a), što ukupno iznosi 10.617,80 EUR-a, odnosno 20.766,70 KM u domaćoj valuti.

- Politička stranka nije izvršila klasifikaciju troškova u skladu sa odredbama iz člana 23. Pravilnika. U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je prijavila troškove štampanja plakata i plakatiranja u iznosu od 3.911,16 KM. Na osnovu računa dobavljača za štampanje plakata i iznajmljivanje bilborda⁴, te monitoringa izborne kampanje od strane Transparency international u BiH⁵ utvrđeno je da su navedeni troškovi ostvareni u višestruko većem iznosu od iznosa koji je prijavljen u finansijskom izvještaju. Istovremeno, troškove oglašavanja u štampanim i elektronskim medijima i ostale troškove propagande politička stranka je prijavila u većem iznosu u odnosu na ostvarene.

- (3) Hrvatska republikanska stranka, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama člana 12. stav (4) izbornog zakona BiH nije uspostavila potpune i tačne evidencije o obavezama prema dobavljačima, te u finansijskom izvještaju nije prijavila stvarne obaveze na dan 31.12.2022. godine. U finansijskom izvještaju stranka je prijavila obaveze prema dobavljačima u iznosu od 477,22 KM.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije utvrđeno je da je Politička stranka u poslovnim knjigama, kao što je navedeno u prethodnom nalazu pod tačkom (2), evidentirala samo troškove izborne kampanje i obaveze prema dobavljačima čije račune je platila 2022. godine. Na dan isplate sredstava dobavljačima, isplate su evidentirane kao preplate, dok su obaveze, iako su nastale u periodu od jula do oktobra, evidentirane sa datumom 31.12.2022. godine.

Da stranka nije uspostavila tačne evidencije o svojim obavezama potvrđuje činjenica da je račun pravnog lica Mijić Media Consulting d.o.o. Zadar broj: 33-22/1/1 od 23.12.2022. godine platila 2023. godine, iako nije knjižila obavezu 2022. godine u iznosu od 10.617,80 KM.

Usljed nepotpunih evidencija o troškovima i obavezama, nije bilo moguće utvrditi, da li je politička stranka imala i druge obaveze na dan 31.12.2022. godine, osim prethodno navedenih.

- (4) Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije političke stranke, utvrđeni su nedostaci kod dijela knjigovodstvenih isprava o nastalim poslovnim događajima. U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja, potpise osoba kojima se potvrđuje da je materijal isporučen, odnosno usluga izvršena i sl.

- Politička stranka je troškove u iznosu od 9.886,80 KM evidentirala na osnovu predračuna i ponude pravnih lica i to: 3.510,00 KM na osnovu predračuna pravnog lica Outdoor media d.o.o. Kiseljak, 2.281,50 KM na osnovu predračuna Tiskare Humac gornji Vakuf-Uskoplje, 1.500,00 KM na osnovu predračuna pravnog lica DL Trgovina d.o.o. Mostar, 150,00 KM na osnovu predračuna Motela Bor Vitez i 2.445,30 KM na osnovu ponude pravnog lica Sektor 51 d.o.o. Mostar.

⁴ Računi pravnih lica: Outdoor media d.o.o. Kiseljak, Tiskara Humac gornji Vakuf-Uskoplje, Obrt Formatico Mostar

⁵ Transparency international u BiH je utvrdio, te dokumentovao fotografijama sa terena, da se Hrvatska republikanska stranka za Opće izbore 2022. godine oglašavala na bilbordima veličine 500x250 cm na 11 lokacija.

- Račun pravnog lica DI \$ Dž d.o.o. Mostar na iznos od 1.433,25 KM nije potpisan ni od strane izvršica usluge, ni od strane korisnika usluge.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁶ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH Hrvatska republikanska stranka je u svrhu izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 1.438.425,40 KM. Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od 88.446,30 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj republikanskoj stranci da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava i isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da prijavljuje sve priloge, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da uspostavi potpune i tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama stranke i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Pomoćnik revizora

Dragomir Elez

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić

⁶ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.